

**O‘ZBEKISTON TARAQQIYOTINING YANGI BOSQICHIDA XUSUSIY
UMUMTA’LIM MUASSASALARIDA INNOVATSION BOSHQARUV
TAMOYILLARINI JORIY ETISHNING TASHKILY-PEDAGOGIK JIHLTLARI**

Azamadjonova Dilafruz

Oriental universiteti ta’lim menejmenti yo‘nalishi magistranti

<https://doi.org/10.5281/zenodo.10985669>

Annotatsiya. Bugungi kunda nodavlat ta’lim muassasalari ta’limning keng tarqalgan shakllaridan biri bo‘lib, milliy va jahon ilmining rivojlanishiga katta ta’sir ko‘rsatmoqda. Ushbu maqolada xususiy umumta’lim muassasalarida innovatsion boshqaruv tamoyillarini joriy etishning tashkiliy-pedagogik jihatlari xususida so‘z boradi.

Kalit so‘zlar: xususiy umumta’lim muassasalari, boshqaruv tamoyillari, ta’limni tashkil etish, ta’limni boshqarish.

**ORGANIZATIONAL AND PEDAGOGICAL ASPECTS OF INTRODUCING
INNOVATIVE MANAGEMENT PRINCIPLES IN PRIVATE EDUCATIONAL
INSTITUTIONS AT A NEW STAGE OF UZBEKISTAN'S DEVELOPMENT**

Abstract. Today, non-state educational institutions are one of the widespread forms of education and have a great influence on the development of national and world science. This article deals with the organizational and pedagogical aspects of the introduction of innovative management principles in private educational institutions.

Key words: private educational institutions, principles of management, organization of education, management of education.

**ОРГАНИЗАЦИОННО-ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ВНЕДРЕНИЯ
ИННОВАЦИОННЫХ ПРИНЦИПОВ УПРАВЛЕНИЯ В ЧАСТНЫХ
ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ УЧРЕЖДЕНИЯХ НА НОВОМ ЭТАПЕ РАЗВИТИЯ
УЗБЕКИСТАНА**

Аннотация. Сегодня негосударственные образовательные учреждения являются одной из распространенных форм образования и оказывают большое влияние на развитие отечественной и мировой науки. В данной статье рассматриваются организационно-педагогические аспекты внедрения инновационных принципов управления в частных образовательных учреждениях.

Ключевые слова: частные образовательные учреждения, принципы управления, организация образования, управление образованием.

Bugungi kunda boshqaruvi tizimining to‘laqonli samara bilan ishlashini ta’minlashda

zamonaviy muammolar yuzaga kelmoqda. Ushbu muammolarni muvaffaqiyatli hal etish va zamonaviy yechimlar taklif etish samarali boshqaruvning asosi hisoblanadi.

Mamlakatimizda amalga oshirilayotgan ijtimoiy – iqtisodiy islohotlar jarayonida ishlab chiqarishni rivojlantirish, tashkilot va korxonalarining iqtisodiy barqarorligini ta'minlash ko'p jihatdan zamon talablariga javob beradigan rahbar va mutaxassislarni tayyorlash sifatiga bog'liq. Bugungi kunda ijtimoiy yo'naltirilgan bozor iqtisodiyotini barpo etish sharoitida rahbarlarni (boshqaruvchilarni) tayyorlash, ularning malakasini oshirish va qayta tayyorlashda menejment (boshqarish) fani aloxida o'rin tutadi. Menejment fanining shakllanishi va rivojlanish bosqichlari uzoq vaqt davom etib kelayotgan tarixiy davrlar bilan izoxlanadi, menejment aloxida, mustaqil fan sifatida XIX asrning oxiri va XX asrning boshlarida shakllandi.

Nodavlat umumta'lim muassasalarining boshqaruvi tizimining zamonaviy muammolari, joriy amaliyot hamda uni rivojlantirishning ustuvor yo'nalishlari va strategiyalarini ishlab chiqishni yetuk olim va mutaxassislar bilan muhokama qilish, xorijiy tajribani o'rganish va tatbiq etish yuzasidan yechim va amaliy tavsiyalar ishlab chiqish ushbu xalqaro konferensiyani o'tkazishdan ko'zlangan asosiy maqsaddir.

Hozirgi globallashtirish sharoitida samarali boshqaruvni ta'minlash uchun quyidagilarni:

- xalqaro tajribalar va bu tajribalar asosida ta'limni boshqaruvning zamonaviy usullarini joriy etib, ta'limning innovatsion talablariga ko'ra ishlab chiqish va natijaviylik, sifat samaradorlik, zamonaviy ta'lim texnologiyalaridan foydalanish samaradorligini oshirish;
- nodavlat umumta'lim muassasalariga xorijiy investitsiyalarni jalb etish uchun qulay sharoitlarni yaratish;
- nodavlat umumta'lim tashkilotlarini boshqaruv tuzilmasini o'zgartirish, ya'ni eski bo'linmalar va lavozimlarni tugatib, zamonaviy xalqaro standartlarga javob beradigan va zamonaviy ta'lim talablari uchun yangi bosqichlarini joriy etish;
- sifatli ta'lim, malakali kadrlarni ko'paytirish xorijiy ta'lim muassasalarini bilan hamkorlikda boshqaruv kadrlari va aksiyadorlik jamiyatlariga malakali menejmerlarni jalb etish lozim.

Ta'lim tizimining o'ziga xos xususiyatlari bor, ular quyidagilar bilan belgilanadi:

- nodavlat umumta'lim sohasi eng innovatsion sohalardan biri bo'lib kelgan va shunday bo'lib, u asosan samaradorlikni belgilaydi innovatsion faoliyat boshqa sohalarda;
- nodavlat ta'lim tizimi bu ochiq, moslashuvchan, individuallashtirilgan, ijodiy bilimlarning, insonning butun umri davomida uzluksiz ta'lim olishining global tizimi bo'lib, ta'lim sohasidagi ishlab chiqarish innovatsiyalari, o'qitish va o'qitish texnologiyalari, usullari va

boshqaruv innovatsiyalari birligini ifodalaydi. Ta'lim sohasidagi iqtisodiy mexanizmlar, yangi tashkiliy tuzilmalar, institutsional shaklla);

-nodavlat umumiy o'rta ta'lim tizimini rivojlantirishni boshqarish texnologik, pedagogik, tashkiliy innovatsiyalarni joriy etish bo'yicha ta'sirlar tizimini kerakli tendensiyalarni ta'minlaydigan, yuzaga kelishi mumkin bo'lgan inqiroz va qarama-qarshiliklarni oldindan ko'ra oladigan va bartaraf etadigan, tizimning yaxlitligini ta'minlaydigan tarzda tashkil etishni nazarda tutadi;

-ta'lim tizimini boshqarish innovatsion xarakterga ega bo'lib, undagi xatarlarni, shu jumladan turli siyosiy hodisalar, kutilmagan davlat qonunlari va qoidalari, ta'lim tizimiga qo'yiladigan ijtimoiy talablar va uning real resurslari o'rtasidagi nomuvofiqlik bilan bog'liq xavflarni boshqarishni o'z ichiga oladi.

Ta'lim tizimini boshqarishni rivojlantirishni o'rganishda zamonaviy boshqaruv paradigmadan foydalanish, bizning fikrimizcha, nafaqat ushbu rivojlanishning yetakchi tendensiyalarini, balki eng muhim tendensiyalarni ham saralash imkonini beradi.

Zamonaviy boshqaruv shakliga oid maqsadlar ta'lim muassasasining missiyasini amalga oshirishga olib keladigan asosiy faoliyatdir. Maqsad missiya bayonotini kengaytiradi va aniqlaydi, qanday sifatli natijalarga (o'zgarishlarga) erishish kerakligini belgilaydi. Maqsadning asosiy maqsadi maktab o'qituvchilarini rag'batlantirish, ularni belgilangan vazifani amalga oshirish zarurligiga ishonitirish va ta'lim muassasasining rivojlanish innovatsion yo'naltirishdir.

Boshqaruvga oid zamonaviy rejalarni amalga oshirish o'zaro bog'liq ikkita vazifani hal qiladi:

1. Bu ta'lim muassasasining sheriklar va raqobatchilar bilan munosabatlarini o'zgartirish vositasi, buning natijasida ta'lim muassasasi raqobatdosh ustunliklarga ega bo'ladi.

2. Nodavlat umumta'lim tizimini boshqarish: ichki o'zgarishlar (majmui moddiy-texnikaviy, uslubiy jihozlar muassasalar, tashkiliy tuzilmadagi o'zgarishlar va professional mukammallik uning rahbarlari va xodimlari). Bu sizga tashqi muhitdagi o'zgarishlarga munosib reaksiyada bo'lish, ularga moslashish va ulardan o'z maqsadlarida foydalanish imkonini beradi.

Xulosa qilib aytganda, nodavlat ta'lim muassasalarida ta'lim tizimini modernizatsiyalashning pedagogik-psixologik xususiyatlarini o'rganish va kasbiy kompetentlikni rivojlantirishning xorijiy modellarini tatbiq etish, rahbar va pedagog kadrlarning kasbiy kompetentligini takomillashtirish bilan bir qatorda, yangi kasbiy kompetensiyalarni o'zlashtirish asosida pedagogik faoliyatini loyihalashtirish va modellashtirish, innovatsion faoliyatga tayyorgarlik, shaxsiy-kasbiy rivojlanishiga xizmat qiladi.

REFERENCES

1. Qurbonov Sh, Seytxalilov E. Ta'lim sifatini boshqarish. /T.: «Turon-Iqbol», 2006.
2. Djuraev R.X., Turg'unov S.T. Ta'lim menejmenti. – Toshkent., “Voriz-Nashriyot”., 2012.
3. Ahlidinov R.Sh. Maktabni boshqarish san'ati. – Toshkent: Fan, 2006.
4. Ergashevna, N. G. (2023). Improving Educational Mastery Opportunities in Primary School.
5. Nurqulova, G. (2023). ACCENTUATION FOR TEENAGERS. Modern Science and Research, 2(6), 274-276.
6. Haydarova, S., & Nurqulova, G. (2023). EMERGENCE OF AGGRESSION AND NEGATIVISM IN PSYCHOLOGICAL CHARACTERISTICS OF ADOLESCENT PERIOD. International Bulletin of Engineering and Technology, 3(10), 62-64.
7. Nurqulova, G., & Saydaliyeva, M. (2023). PSYCHOLOGICAL METHODS OF EDUCATION AND DEVELOPMENT ACCORDING TO THE CHILD'S TEMPERAMENT. International Bulletin of Engineering and Technology, 3(10), 92-95.
8. Nurkulova, G. (2022). THE PSYCHOLOGY OF SUBORDINATE BEHAVIOR. Emergent: Journal of Educational Discoveries and Lifelong Learning (EJEDL), 3(12), 204-207.